

betalt. Efter min Overbevisning beror dette til Dels paa den Maade, hvorpaa vor Bygningsassurance er ordnet, denne schematiske Ordning, hvorefter man takserer i Forvejen og lader Takstationerne staa indtil 50 Aar. Naar Huset da efterhaanden er blevet meget mindre værd, bliver Fristelsen for stor, og saa sætter man Sig paa. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har haft nogen særlig Grund til at henvise til Brandforsikringen som Forsvar for, at man ikke behøver at være forsigtig med den Maade, hvorpaa man lovgiver om Ulykkesforsikring. Derefter holdt det ærede Medlem et historisk Foredrag for os. Han gik meget længere tilbage end jeg, nemlig omtrent til 1870. Jeg kom der til at tænke paa en Udtalelse af et tidligere Medlem, Følketingsmanden fra Storeheddinge, i Anledning af, at det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Vossen) udtalte i et givet Tilfælde, at Historien, naar den blev freven, vilde give ham Ret. Den tidligere Repræsentant for Storeheddinge svarede dertil, at det rigtignok kom an paa, hvem der kom til at skrive Historien. Dette faldt mig ind, da jeg hørte, hvorledes det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds vilde skrive Historien paa dette Omraade, thi jeg synes, at det var ikke Historie, men Historier. Det Resultat, det ærede Medlem havde foresat sig at komme til, er han ogsaa kommet til, og Præmisserne ere affattede i Forhold dertil. Han har foresat sig at komme til det Resultat, at det Lovforslag, her foreligger, var som gamle aflagte Klæder, man har taget paa, og at det er et kasteret System. Han henviste da til den tyvende Ansvarlighedslov af 1871. Det uheldige er, at hvad det ærede Medlem har sagt derom, er trykt i Arbejderkommissionens Fremstilling efter min egen Bog af 1884. Jeg udtaler, at Ansvarlighedsloven af 1871 viste sig ikke at være god af de Grunde, jeg skal nævne om lidt, og at man derfor naaede hen til den Lovgivning, som man nu er kommen til i Tyskland. Men denne viljer just paa det selv samme principielle Grundlag som det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensens) Forslag. Det er højt mærkeligt, naar jeg har vist, hvor daarlig den tyvende Ansvarlighedslov af 1871 virkede, at jeg saa skal have denne Ansvarlighedslov kastet frem, som om det var det selv samme som det, der her er foreslaaet. Det bliver da ganske nødvendigt for mig at fortælle, hvad det var for en Lovgivning, som det ærede Medlem fra Præsto vil sammenligne vort Lovforslag med. Det var en Lovgivning i Sighed med den, som jeg har anmodet den højtærede Minister om, altsaa

en saadan, i Henshold til hvilken en Princip al i visse Tilfælde skulde være ansvarlig for sin Repræsentants Forsømmelser og Undladelser, som om det havde været Principalens egne. Kun dersom Arbejderne kunde bevise, at en saadan befuldmægtiget Person havde gjort sig skyldig i Forsømmelser, kunde Principalen efter Loven af 1891 drages til Ansvar. Det vil sige den gamle Doktrin: Skyld, Undladelse og Forsømmelse paa den ene Side og Bevisbyrde paa den anden, var opretholdt i Ansvarlighedsloven af 1871. Det er da klart, at de tyvende Arbejdere af al Magt søgte at paavise, at der er begaaet Fejl og Forsømmelser, saa meget mere som de kunne faa fri Proces. De gjorde sig al mulig Umage for ved Retsfag at vise, at Arbejdsgeberen eller hans Repræsentant havde gjort sig skyldig. Dette førte til slette Forhold, og man kom da i 1883 hen til det, som vort Forslag ogsaa er kommet til, nemlig at der slet ikke skal være Tale om nogen Bevisbyrde for Arbejderen, ej heller om Forsømmelse fra Arbejdsgeberens Side. Det er her altsaa den stik modsatte Lovgivning, som foreslaas, af den, som det ærede Medlem kaldte frem fra Graven og som han kaldte gamle Klæder, som vi havde taget op. Det er derfor en aldeles urigtig Fremstilling simpelthen, og enhver, som har Byst til at se det efter, kan overbevise sig derom, hvad enten han læser vor Arbejderkommissionens eller den svenske Kommissionens Fremstilling. For øvrigt er det da ogsaa fremsat i den norske Regerings Fremstilling. Jeg skal oplæse nogle Linier af denne, Pag. 5. Det ærede Medlem holder jo af Norge, hvortil jeg senere skal komme, og det kunde derfor maasse interessere ham at høre blot følgende Linier: „Som allerede nævnt virkede den tyvende Ansvarlighedslov ikke tilfredsstillende, navnlig fordi det som Regel viste sig næsten umuligt for Arbejderne at føre det dem paalagte Bevis for, at Skaden var Arbejdsherren tilregnelig, ligesom den ogsaa førte til en Mængde Processer mellem Arbejdsgeberne og Arbejderne, hvilke for den største Del faldt uheldig ud for de sidste“. De kunde nemlig ikke bevise, at Arbejdsgeberne havde begaaet nogen Forsømmelse. Det er umuligt efter vort Forslag, at der kan føres Processer mod Arbejdsgeberne i Anledning af hændelige Ulykkestilfælde; saadan Proces er absolut udelukket, og Arbejderen skal intet bevise. Jeg ved ikke, hvorfor det skal fremstilles, som om det er os, som komme med aflagte Klæder. Nej, det er tværtimod det ærede Medlem, der kommer med dem, idet han nærmest forsvare den Lovgivning, som